

СТАНОВИЩЕ

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

СОФИЯ

Вх. №

НУМ-210

20.11.2025 г.

Относно научната дейност на кандидата гл. ас. д-р Величка Володиева Спасова – Апостолова за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 6 – Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 – Растениевъдство, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“

Член на научното жури : проф. д-р Аргир Тодоров Живондов от Институт по овощарство – Пловдив, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, назначен със заповед № РА 05-214 от 07.10.2025г. на Председателя на ССА за член на НЖ.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция.

1. В настоящия конкурс за „доцент“ гл. ас. д-р Величка Спасова Апостолова се представя с обща продукция от 33 труда, 24 от които са включени в хабилитационната справка, групирани по следния начин:

- Научни публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация /група В/ – 10 броя;

- Статии и доклади, публикувани в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация /група Г/ - 13 броя;

- Статии и доклади публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране – 1 брой.

Личното участие на кандидата в публикационната дейност, включваща всички 33 труда се разпределя по следния начин:

- самостоятелни публикации - 1 брой;

- с един съавтор - 6 броя;

- с двама съавтори - 9 броя;

- с трима и повече съавтори - 17 броя.

От прегледа на представената справка- самооценка за съответствие на научната продукция с националните изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ става ясно, че гл. ас. д-р Спасова- Апостолова е изпълнила критериите за заемане на АД „доцент“. От изискуемите минимум 100 точки по показател В кандидата е набрал 144 бр. точки. По другите показатели – Г, Д и Е също е набрала необходимия минимален брой точки. От необходимия минимален общ брой точки 400, са набрани 445,5 броя. В предходните етапи от кариерното си развитие – защита на ОНС „доктор“ и заемане на АД главен асистент, кандидата също е покривал напълно съответния минимален брой изискуеми точки по всички показатели.

II Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси.

Научноизследователската работа на кандидата по настоящ конкурс обхваща следните пет основни научни направления:

- Изследвания върху морфологични, качествени и основни химични показатели като никотин, общи захари и общ азот при линии ориенталски тютюн от екотип Крумовград;
- Изследвания върху съдържанието на фенолни киселини и флавоноиди в български сортове и линии ориенталски тютюн;
- Изследвания, свързани с прилагането на микроорганизми при тютюн и други растения от сем. Соланацеа;
- Изследвания върху толерантността към воден дефицит чрез определяне на относителното водно съдържание и натрупване на пролин при мутантни линии фасул;
- Проучване на генетичното разнообразие на мутантни линии фасул чрез ISSR молекулярно-маркерна техника.

Като резултат от публикуваните научни разработки по посечените по-горе пет основни научни направления са формулирани общо 13 основни научни приноси. Като цяло приемам и оценявам високо приносите на кандидата и считам, че по-важните и съществени от тях са следните:

- Доказано е, че основните показатели при новоселекционирани линии ориенталски тютюн, от екотип Крумовград са в границите на класическия ориенталски тютюн, а по някои показатели дори го превъзхождат;
- Установеното съдържание на никотин предоставя възможност за включването на нови линии в селекционните програми с различна насоченост;
- Подбрани са сортове с високо съдържание на фенолни киселини и флавоноиди за включването им бъдещи хибридизационни програми;
- Доказана е способността на щамове от род *Beauveria* да колонизират различни части на тютюна и на други видове от сем. Соланацеа, при които изследвания не е установен негативен ефект върху развитието на тютюна ;
- В резултат от изследване на 19 мутантни линии фасул от две популации са подбрани толерантни на суша образци за реализирането им като мутантни сортове, както и включването им в програми по селекция , насочени към създаване на сухоустойчиви сортове и форми.

III Значимост на получените резултати.

За значимостта на получените резултати от изследователската дейност се съди по интензивността на цитиранията на публикациите. Общият брой цитирания за последните пет

години включва 50 цитата, 44 от които в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 3 броя в монографии, книги и колективни томове с научно рецензиране и 3 броя цитати в нереферирани списания с научно рецензиране. Справката показва, че кандидата по конкурса се представя с много добра разпознаваемост в научните среди.

Предоставената информация по конкурса показва, че през периода от 2009г. до настоящия момент кандидата е участвал активно в разработването на обща 14 научни проекти, 4 от които международни, 4 към ССА, 3 броя финансирани от ФНИ и 3 проекта финансирани от други източници, на един от които е ръководител. Участвал е в 9 национални научни конференции с международно участие.

IV Критични бележки, въпроси и препоръки.

Към гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова имам следните три препоръки:

1. Препоръчвам на кандидата в бъдещото си кариерно развитие да стартира повече научни проекти под свое ръководство, в т.ч. и международни такива.
2. Да се постарее да заеме водеща позиция в разработването на колективни научни публикации.
3. В бъдещата публикационна дейност по-ясно и отчетливо да изпъква личното участие в колективните разработки.

Направените препоръки не понижават нивото на научноизследователската работа на участника в конкурса. Убеден съм, че същите ще бъдат взети под внимание и ще се компенсират в бъдещото кариерно развитие. Това ми дава основание да стигна до следното категорично

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в настоящия конкурс за АД „доцент“ документи и материали показват, че научноизследователската и приложна дейност кандидата гл. ас. д-р Величка Володиева Спасова-Апостолова отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на АД в ССА.

Това ми дава пълно основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на кандидата и да предложа гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова да се назначи на АД „доцент“ в област на висше образование 6, професионално направление 6.1 – Растениевъдство и научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ в Институт по тютюна и тютюневите изделия

02.11.2025г.

Изготвил:

/проф. д-р Аргир Живондов/

OPINION

Regarding the scientific activity of the candidate Senior Assistant Professor Dr. Velichka Volodieva Spasova - Apostolova for holding the academic position of "Associate Professor" in the field of higher education 6 - Agrarian Sciences and Veterinary Medicine, professional field 6.1 - Plant Breeding, scientific specialty "Selection and seed production of cultivated plants"

Member of the scientific jury: Prof. Dr. Argir Todorov Zhivondov from the Institute of Fruit Growing - Plovdiv, scientific specialty "Selection and seed production of cultivated plants", appointed by order No. RA 05-214 of 07.10.2025 of the Chairman of the SAA as a member of the Scientific Jury.

I. Scientometric indicators of the presented scientific production.

1. In the current competition for the title of "associate professor", senior assistant professor Dr. Velichka Spasova Apostolova presents herself with a total production of 33 works, 24 of which are included in the habilitation report, grouped as follows:

- Scientific publications in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information /group B/ – 10 issues;
- Articles and reports published in scientific publications referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information /group D/ – 13 issues;
- Articles and reports published in non-refereed journals with scientific review – 1 issue.

The personal participation of the candidate in the publication activity, including all 33 works, is distributed as follows:

- independent publications - 1 issue;
- with one co-author - 6 issues;
- with two co-authors - 9 issues;
- with three or more co-authors - 17 pieces.

From the review of the submitted self-assessment report for compliance of scientific production with the national requirements under Art. 2b of the Law on the State Research and Development of the Republic of Bulgaria, it is clear that Senior Assistant Professor Dr. Spasova-Apostolova has fulfilled the criteria for occupying the position of Associate Professor. Of the required minimum of 100 points on indicator B, the candidate has scored 144 points. On the other indicators - D, E and E, she has also scored the required minimum number of points. Of the required minimum total number of points 400, 445.5 points have been scored. In the previous stages of her career development - defense of the PhD thesis and occupying the position of Senior Assistant Professor, the candidate has also fully covered the respective minimum number of required points on all indicators.

II Main directions of the candidate's research activity and most important scientific contributions.

The scientific research work of the candidate under the current competition covers the following five main scientific directions:

- Studies on morphological, qualitative and basic chemical indicators such as nicotine, total sugars and total nitrogen in oriental tobacco lines of the Krumovgrad ecotype;
- Studies on the content of phenolic acids and flavonoids in Bulgarian varieties and lines of oriental tobacco;
- Studies related to the application of microorganisms in tobacco and other plants of the Solanaceae family;
- Studies on tolerance to water deficit by determining the relative water content and accumulation of proline in mutant bean lines;
- Study of the genetic diversity of mutant bean lines using ISSR molecular marker technology.

As a result of the published scientific works in the above five main scientific directions, a total of 13 main scientific contributions have been formulated. In general, I accept and highly appreciate the contributions of the candidate and I believe that the most important and essential of them are the following:

- It has been proven that the main indicators of newly selected lines of oriental tobacco, of the Krumovgrad ecotype, are within the limits of classical oriental tobacco, and in some indicators even surpass it;
- The established nicotine content provides an opportunity for the inclusion of new lines in breeding programs with different directions;
- Varieties with a high content of phenolic acids and flavonoids have been selected for their inclusion in future hybridization programs;
- The ability of strains of the genus *Beauveria* to colonize different parts of tobacco and other species of the Solanaceae family has been proven, in which studies have not established a negative effect on the development of tobacco;
- As a result of the study of 19 mutant bean lines from two populations, drought-tolerant specimens were selected for their implementation as mutant varieties, as well as their inclusion in breeding programs aimed at creating drought-resistant varieties and forms.

III Significance of the results obtained.

The significance of the results obtained from the research activity is judged by the intensity of citations of the publications. The total number of citations for the last five years includes 50 citations, 44 of which in scientific publications, referenced and indexed years includes 50 citations, 44 of which in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information, 3 in monographs, books and collective volumes with scientific review and 3 citations in

non-refereed journals with scientific review. The reference shows that the candidate in the competition presents himself with very good recognition in scientific circles.

The information provided in the competition shows that during the period from 2009 to the present, the candidate has actively participated in the development of a total of 14 scientific projects, 4 of which are international, 4 to the SAA, 3 funded by the National Science Foundation and 3 projects funded by other sources, one of which he is the head. He has participated in 9 national scientific conferences with international participation.

IV Critical notes, questions and recommendations.

To chap. Asst. Prof. Dr. Velichka Spasova-Apostolova I have the following three recommendations:

1. I recommend that the candidate in his future career development launch more scientific projects under his own leadership, including international ones.
2. To try to take a leading position in the development of collective scientific publications.
3. In future publication activity, to more clearly and distinctly highlight personal participation in collective developments.

The recommendations made do not lower the level of the scientific research work of the participant in the competition. I am convinced that they will be taken into account and will be compensated for in future career development. This gives me reason to come to the following categorical

CONCLUSION

The documents and materials submitted for participation in the current competition for AD "associate professor" show that the scientific research and applied activities of the candidate Ch. Asst. Prof. Dr. Velichka Volodieva Spasova-Apostolova fully meets the requirements of the ZRASRB and the Regulations on the conditions and procedure for acquiring scientific degrees and for occupying an AD at the SSA.

This gives me full reason to evaluate the overall activity of the candidate POSITIVELY and to propose that the senior asst. Prof. Dr. Velichka Spasova-Apostolova be appointed to the AD as an "associate professor" in the field of higher education 6, professional direction 6.1 - Plant breeding and scientific specialty "Selection and seed production of cultivated plants" at the Institute of Tobacco and Tobacco Products

02.11.2025

Prepared by:

/prof. Dr. Argir Zhivondov/